

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Transporte marítimo		Código	730G05033
Titulación	Grao en Enxeñaría Naval e Oceánica			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Enxeñaría Naval e Oceánica			
Coordinación	Carral Couce, Luis Manuel		Correo electrónico	l.carral@udc.es
Profesorado	Carral Couce, Luis Manuel		Correo electrónico	l.carral@udc.es
	Castro Santos, Laura			laura.castro.santos@udc.es
Web				
Descrición xeral	Coñecemento do mercado e actividade do Transporte Marítimo			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A30	Coñecemento dos fundamentos do tráfico marítimo para a súa aplicación á distribución dos espazos do buque
B2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitiren xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B6	Ser capaz de realizar unha análise crítica, avaliación e síntese de ideas novas e complexas
C1	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da profesión e para a aprendizaxe ao longo da vida
C4	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas que deben enfrontarse
C6	Valorar a importancia da investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

Coñecemento dos mercados da construción e reparación de buques e dos seus aspectos legais e económicos, para a súa aplicación aos correspondentes contratos e especificacións. Coñecemento do comercio e do transporte marítimo internacional para a súa aplicación á definición e optimización de novos buques e artefactos. Coñecementos de economía e de xestión de empresas do ámbito marítimo. Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida. Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades. Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida. Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirigido ou autónomo. Ser capaz de realizar unha análise crítica, avaliación e síntese de ideas novas e complexas. Falar ben en público Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.	A30	B2 B3 B6	C1 C4 C6
--	-----	----------------	----------------

Contidos	
Temas	Subtemas
	.
PARTE I. INTRODUCCIÓN - O COMERCIO MARÍTIMO	.

Tema 1. Os PRINCIPIOS ECONÓMICOS DO COMERCIO MARÍTIMO	1. Introducción 2. Crecemento económico e comercio marítimo - Etapas do desenvolvemento económico - Ciclo de desenvolvemento do comercio marítimo - Relación crecemento - comercio 3. Factores explicativos do comercio marítimo - Produto Nacional Bruto - Zona xeográfica - Poboación - Recursos naturais existentes 4. Incoterms - Concepto- Clasificación - Relación co transporte marítimo; gastos de carga e estiba 5. Balanza de pagos e Balanza de fretes - Balanza de fretes marítimos - Balanza de servizos anexos ao transporte marítimo
Tema 2. DISTRIBUCIÓN XEOGRÁFICA DO COMERCIO MARÍTIMO	1. Evolución do comercio internacional, Teoría West line de evolución do comercio marítimo; Concepto - Potencias comerciais do mediterráneo; Fenicia, Cartago, Creta, Grecia e Roma, Cidades Estado; Venecia e Xénova, Liga Hanseática - Epoca das exploracións; Portugal e España - Países Baixos e Imperio Británico - Liberalización do transporte marítimo - O Pacífico 2. Países que comercian por mar; identificación de: - Zonas de actividade económica - Zonas de recursos naturais - Zonas cumpridamente poboadas 3. Área marítima do Atlántico - Atlántico, Canle de Suéz e Panamá Europa Occidental América do Norte Suramérica - África Occidental 4. Area marítima do Pacífico e do Indico - Xapón -Asia -Oceanía-Oriente Medio - - Costa oeste de América -Costa este de África
PARTE II. O MERCADO DO TRANSPORTE MARITIMO	.

Tema 3. A ORGANIZACIÓN ECONÓMICA DO MERCADO DO TRANSPORTE MARÍTIMO	1. Introducción e xeneralidades: Importancia económica do Transporte Marítimo Relación Transporte marítimo - Comercio Internacional Custo do transporte marítimo 2. O sistema de transporte marítimo - características desta actividade: Inexistencia de stocks Rixidez de oferta Estatuto xurídico Infraestrutura Velocidade e regularidade Prezo dos buques Riscos 3. A demanda de transporte marítimo Factores que a caracterizan Clasificación de cargas Graneis Carga xeneral 4. A oferta de transporte marítimo; frota mercante mundial. Tipos de buques mercantes Desenvolvemento tecnolóxico Incremento da tamaño Especialización Revolución nos sistemas de carga Idade dos buques; vida física, vida tecnolóxica 5. O papel dos portos no sistema de transporte
Tema 4. Os CICLOS DO MERCADO DE TRANSPORTE MARÍTIMO	1. Ciclos económicos, relación co transporte marítimo 2. Características e frecuencia dos ciclos do mercado de transporte marítimo; Ciclos curtos e ciclos longos, etapas 3. Análise dos períodos seguintes: 1869 - 1914 1919 - 1938 1945 - 1995
Tema 5. O CATRO MERCADOS DO TRANSPORTE MARÍTIMO.	1.Mercado de fretes. Time charter (trip charter, period charter) 2.Mercado de compra - venda de buques. Procedemento Relación entre prezo, nivel de fretes, idade e expectativas Formulario ;Sae and Purchase Memorandum of Agreement (MOA) - Norwegian Salgues 3.Mercado de novas construcións. Contrato de construción de buques - formulario AWES 4.Mercado de despezamentos.
Tema 6. OFERTA, DEMANDA E FRETE	1.O modelo do mercado 2.Análise da demanda de transporte marítimo 3.Análise da oferta de transporte marítimo 4.O mecanismo de formación do frete. 5.Frete no mercado da petroleiros - tarifa World - Scal

Tema 7. ESTIMACIÓNS E PREDICIÓNS	1.Xeneralidades. 2.Indices de fretes. Baltic Exchange; índice BFI e BTI Lloyd's Ship Manager 3.Fontes documentais para a análise do mercado de fretes Informes periódicos Publicacións especializadas Ordenes do mercado 4.Elaboración de predicións. Previsión a curto, medio e longo prazo dos principais indicadores (niveis de fretes, equilibrio oferta/demanda, encargos de buques, etc.) Estudos de carácter xeral de oferta / demanda do transporte marítimo
Tema 8. O MERCADO DE NOVAS CONSTRUCIÓNS E DE DESPEZAMENTOS	1.Importancia do sector de novas construcións e reparacións 2.Evolución histórica do sector 3.Distribución xeográfica da capacidade de construción 4.Ciclos de mercado 5.Custo de construción - competitividade (produtividade, custos laborais, paridade respecto ao Dólar) 6.A industria do despezamento, localización e instalacións
PARTE III. A EXPLOTACION DO BUQUE Tema 9. FLETAMENTO POR VIAXE, TEMPO E ARRENDAMENTO DO BUQUE.	1.Formas de explotación económica do buque; o contrato de fletamento 2.Formularios uniformes; vantaxes, tipos 3.Clausulado xeral das pólizas correspondente ao fletamento por viaxe (Voyage charter). Cláusulas con referencia ás partes contratantes Cláusulas que afectan o buque Cláusulas con referencia cargar Cláusulas referentes ás condicións de viaxe Cláusulas varias 4.Poliza GENCON 5.Clausulado xeral das pólizas correspondente ao fletamento por tempo (Estafe charter). Cláusulas referentes ao buque Cláusulas con referencia ao período de fletamento Cláusulas que determinan os dereitos e obrigacións de armador e fretador 6.Póliza BALTIME

Tema 10. LINEA REGULAR

- 1.Características
- 2.Coñecemento de embarque - definición, contido e tipos.
- 3.Regras da Haia-Visby - Bruxelas e Hamburgo.
- Países cargadores e navieros
- Contido
- Ambitos de aplicación
- 4.Conferencias de fretes.
- Historia
- Clases de Conferencias
- Vantaxes/inconvenientes
- 5.Marco xurídico internacional das conferencias - Código de conduta da UNCTAD.
- 6.Regulamentos Comunitarios - Paquete de Bruxelas.
- 7.Fórmulas de asociación entre servizos marítimos.
- Acordos de aluguer de espazo
- Servizo Conxunto
- Consorcio Pechado
- Empresa ou Naviera conxunta
- Acordo de estabilización
- 8.Tarifas, estrutura
- Estrutura
- Criterios
- Clases de fretes

Tema 11. CUSTOS DE CONSTRUCCION E EXPLOTACION	1.Estrutura do custo do transporte marítimo. - Concepto de custo - Clasificación tradicional; custos fixos e custos variables 2.Custos de capital- financiamento - Devolución ou amortización de créditos - Amortización contable Custo de oportunidade Factores influentes 3.Custos de operación - Mantemento e reparacións - Compoñentes - Circunstancias que afectan á partida - Formulación - Provisións e pertrechos - Tripulación e adestramento - Administración 4.Custos de viaxe - Custos proporcionais, consumos - Custos non proporcionais: - Custos de porto - Custos de paso de canles, comisións 5.Custos derivados da manipulación da carga - De carga/descarga - De operacións conexas (estiba, trincaxe, acondicionamento de espazos) 6.Custos derivados do transporte terrestre da carga 7.Importancia relativa dos custos de acordo a factores tales como: - Tamaño, Tipo de buque, Tipo de explotación - Viaxe 8.Factores condicionantes do custo; - Velocidade, Idade, Rexistro 9. Economías de escala 10. Produtividade - Concepto,Optimización da velocidade de servizo - Optimización dos días de navegación en carga - Coeficiente de utilización do peso morto
Tema 12. ESTANCIA DOS BUQUES EN PORTO-OPERACIÓNS QUE SE DESENVOLVEN NO PORTO.	1.Operacións que se desenvolven en porto. 2.Importancia económica da fase portuaria do transporte marítimo 3.Demanda do transporte marítimo a un porto moderno 4.Produtividade das operacións portuarias 5.Modelos de xestión e administración portuaria 6.Lei de Portos do Estado- Portos de interese xeral. 7.Portos de titularidade estatal e autonómica. 8.Tarifas.
Tema 13. ADAPTACIÓN DO BUQUE Ao TRÁFICO	1.Tipos de cargas e buques 2.Evolución dos tipos de buques, Especialización 3.Adaptación do deseño á operación 4.Espazos para a contención da carga 5.Sistemas de transferencia 6.Dispositivos de estiba - trincaxe

PARTE IV. REGULACIÓN DA SEGURIDADE E A NAVEGACIÓN	1.III Conferencia Internacional sobre Dereito do Mar - Xamaica, Montego Bay 2.Estados do pavillón - OMI 3.Sociedades de clasificación
Tema 14. INSTITUCIÓNS QUE REGULAN O TRANSPORTE MARÍTIMO	4.Organización internacional do traballo 5.UNTAD 6.Estados reitores do porto
Tema 15. Os REXISTROS DE BUQUES	1.Concepto e importancia do rexistro de buques. 2.Rexistros abertos ou libres fronte a rexistros pechados ou tradicionais. 3.Factores característicos dos rexistros libres. 4.Aspectos administrativos Aspectos fiscais Aspectos laborais Aspectos técnicos 5.Pavillóns de conveniencia 6.Reacción dos países da Ou.C.D.E. ante o "Flagging out"; Actuacións posibles a nivel estatal Rexistros especiais Rexistros off-shore Paso do control do estado do pavillón ao control por parte do estado do porto 7.Rexistro especial de Canarias (REBECA)
Tema 16. O SEGURO MARITIMO	1.Consideracións xerais. 2.Elementos persoais (asegurador, asegurado, coaseguro e reaseguro) 3.Modelos de pólizas aseguradoras marítimas 4.Suxeitos do seguro marítimo. 5.Seguro de casco Desembolsos Frete Responsabilidade naviera Mercadorías 6.Riscos. 7.Curmá 8.Clases de sinistros a efectos da súa liquidación 9.Seguros de protección e indemnización.

Tema 17. SEGURIDADE DA NAVEGACION	1.Sinistralidade marítima. 2.Accidentes da navegación 3.Abordaxe - Concepto - Clases - Salvamento - Concepto - Clasificación - Remuneración - Remolque. - Distinción entre remolque e salvamento - Remolque de altura e de porto - pólizas 4.Avaría grossa. - Regras de York e Anveres - Liquidación 5.Certificados governamentais e Certificados de clase. 6.Buque subestandar - actuacións para evitar a actividade de buques deste tipo. - Control do estado do porto. Acordos rexionais - Seguridade operacional (Código ISM) - Convenio de formación de 1995
PARTE V. Os TRAFICOS	1.Introdución, orixes do transporte de graneis 2.Definición de cárgalas
Tema 18. TRAFICO DE GRANEIS - I	- Graneis líquidos - Graneis principais ou de primeira orde - Graneis secundarios ou de segunda orde 3.Estudo do sistema de transporte de graneis 4.Manexo dos graneis sólidos e líquidos. 5.Volume, orixe e destino dos tráficos. 6.Balance oferta/demanda e evolución recente. 7.Perspectivas a medio prazo.
Tema 19. TRAFICO DE GRANEIS - II	1.Cru e produtos do petróleo;- 2.As cargas e os buques - Volume - Orixe e destino dos tráficos - Balance oferta/demanda e evolución recente. - Perspectivas futuras 3.Produtos químicos: - As cargas e os buques - Volume - Orixe e destino dos tráficos - Balance oferta/demanda e evolución recente - Perspectivas futuras 4.Graneis Sólidos principais e secundarios;. - As cargas e os buques - Volume - Orixe e destino dos tráficos - Balance oferta/demanda e evolución recente - Perspectivas futuras

Tema 20. CARGA XERAL. Os SERVIZOS DE LINEAS REGULARES

- 1.Orixes das liñas regulares
- 2.A carga xeral, proceso de formación de unidades de carga - colectores.
- 3.Concepto de transporte intermodal
- 4.Evolución do tipo de buque a utilizar no tráfico.
- 5.Colectores:
As cargas e os buques
Volume
Orixes e destino dos tráficos
Balance oferta/demanda e evolución recente
Perspectivas futuras
6. Cargas Refrigeradas e frigoríficas;
As cargas e os buques
Volume,Orixes e destino dos tráficos
Balance oferta/demanda e evolución recente
Perspectivas futuras
- 7.Portos e terminais de colectores .

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A30 B2 B3 B6 C1	66.25	66.25	132.5
Proba de resposta breve	A30 B3 B6 C4	2.5	0	2.5
Saídas de campo	B3 C6	5	0	5
Atención personalizada		10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Desenrrolo dos contidos
Proba de resposta breve	Proba escrita correspondiente a conceptos teóricos y contenidos prácticos.
Saídas de campo	Visitas a instalacións portuarias así como complexos industriaiss, tales como un parque de almacenamento de carbón.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Saídas de campo	Visitas a peiraos e instalacións portuarias
Sesión maxistral	

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba de resposta breve	A30 B3 B6 C4	Contidos teorico e prácticos	80
Saídas de campo	B3 C6	participación activa en clase	10
Sesión maxistral	A30 B2 B3 B6 C1	participacion activa	10
Outros			

Observacións avaliación

AVALIACIÓN

1 SISTEMA DE AVALIACIÓN Comprende ou conxunto dá valoración de todas as actividades realizadas a ou longo do cuadrimestre, máis a nota do exame correspondinte a convocatoria de xuño. A valoración detallada por actividades foi a seguinte: A participación activa nas clases de teoría representará ata un 10 % da nota. A participación activa nas prácticas, a realización dos casos prácticos correspondentes e a superación do exame de prácticas supoñerá un 40 % da nota. A nota do exame teórico representará o 50 % da cualificación final do alumno, debendo obter en dicha proba unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10. As notas de todas as actividades feitas polo alumno durante o cuadrimestre gardarase tamén para outras convocatorias.

2 CRITERIOS DE AVALIACIÓN A nota final da materia dependerá de: Exame final parte teórica 50% Exame final parte práctica 40%. Participación en clase 10% Considerouse importante asistir a todas as clases e levar o traballo ao día, utilizando os recursos que se facilitarán a través da Facultade Virtual.

3 PAUTAS PARA A MELLORA E A RECUPERACIÓN Superada a nota mínima de exame poderanse obter puntos extra pola elaboración voluntaria de traballos dirixidos adicionais.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Castro Ponte Alberte; Cota Mascuñana David; Carral Couce Carral; Vázquez Paula; Fraguela Formoso Jos (2015). O contrato de transporte. UNIDADES DIDÁCTICAS. Servizo de Publicacións da Universidade de Santiago de Compostela. ISBN 978-84- - PINACHO BOLAÑO- RIVADENEIRA, JAVIER (1996). Trafico Marítimo. FEIN - STOPFORD MARTIN (2009). Maritime Economics. Routledge - Cota Mascuñana David; Castro Ponte Alberte; Carballo Sánchez Rodrigo; Carral Couce Luis; Fraguela Fo (2015). O comercio marítimo?. UNIDADES DIDÁCTICAS. Servizo de Publicacións da Universidade de Santiago de Compostela. ISBN 978-84- Bibliografía básica, composta por unha serie de monografías básicas para o seguimento dos temas máis importantes, analizando e comentando os contidos dos mesmos. Bibliografía de consulta adicional que complementa e ampla algunhas das cuestións que os textos anteriores non poden abordar, e que debido ao carácter referencial, optamos por presentar ao final do capítulo. BIBLIOGRAFÍA BÁSICA STOPFORD MARTIN MARITIME ECONOMICS Londres 2009 Editorial: Routledge 793 páxinas- Trátase dun texto, que na súa terceira edición, establece unha valiosa introdución ao coñecemento integral do negocio do transporte marítimo. O autor como consecuencia da súa dilatada experiencia profesional e académica (profesor na Universidade de Cambridge), presenta un texto que combina aspectos moi variados do que poderíamos denominar "mercados do transporte marítimo". Este último feito resulta en especial reseñable, mentres a maioría dos tratados analizan unicamente o mercado de fretes, leste, enfócan a través do que o denomina como o catro mercados do transporte marítimo; o de fretes, o de compra / venda de buques, o de novas construcións e finalmente o de despezamentos. Este feito diferenciador resulta en extremo interesante para o enfoque da materia dentro da titulación de Enxeñaría Naval e Oceánica. De igual modo deixar constancia do interesante contido da longa lista de figuras e táboas, gran número delas de elaboración propia, que permiten realizar unha análise completa da evolución do catro mercados anteriormente citados. PINACHO BOLAÑO- RIVADENEIRA, JAVIER TRÁFICO MARITIMO Madrid 1996 Editorial: Fondo Editorial de Enxeñaría Naval - Colexio Oficial de Enxeñeiros Navais 560 pag.- A obra indicada constitúe a segunda edición (actualizada) dunha primeira publicación que data de 1975. Trátase por tanto dun manual de carácter xeral e xa clásico, máis destinado a alumnos profanos na materia, que a profesionais ou estudiosos. O Prof. Pinacho recompila na obra a súa experiencia ao longo da súa dilatada carreira docente universitaria. A obra estrutúrase en dous apartados fundamentais; o mercado do transporte marítimo e a empresa armadora, contendo en total 27 capítulos. Apuntar, igualmente, os apéndice, que até un número de 14, conteñen unha interesante información complementaria. A diversidade de contidos é importante, permitindo que a obra adquira ese carácter xeneralista, que permitirá ao alumno formarse unha idea previa do mundo do negocio marítimo. BRANCO ÁLVAREZ AQUILINO OS TRANSPORTES MARÍTIMOS DE LIÑA REGULAR Valencia 1997 Editorial: Instituto Portuario de Estudos e Cooperación Autoridade Portuaria de Valencia 243 páxinas- Non cabe dúbida do espectacular desenvolvemento que determinou a evolución do transporte marítimo de liña regular no curso das últimas décadas do século XX . Ante esta situación cambiante, a monografía comentada, cobra especial relevancia pola súa amplitude de contidos e actualidade. Tocando aspectos portuarios e de consolidación da carga, que dalgún modo resultan tamén de interese no aspecto bibliográfico da materia de "Sistemas de Carga/Descarga", a obra resalta nos apartados dedicados á documentación da carga, as estruturas típicas da liña regular (conferencias de fretes, consellos de usuarios e a fórmula de cooperación entre servizos) e os transportes multimodales.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías